

ارتقا

ادبیات ، فنون عسکریه و بحریه ،
وتاریخ و تجارت و زراعت و صنایع
ومعارف و امور نافع و اکنافیه لی قرائدن
باحث مصور جریده در .

(ارتقا) نك استانبول و طشره
ایچون بر سنه لك ابولہ سی ۳۳
غروشدور . پوسته بولی مقبولدر .
صحائفی مایجلله ارباب قلمه آچیقدر . هر نلی قلم
ضوتان یازدهیلیر . مرکزی باب عالی
جاده سنده « معلومات » اداره خانه سیدر .

استانبول ایچون نسخه سی : ۱۰ پاره یه در
شمه دیک جمعه کونلری نشر اولنور
طشره ایچون نسخه سی : ۲۰ پاره یه در .

اولی انجیق بوقومك مشرب ملیسی
تجسم ایشدین بعض قواعد و اصولی
اوکرتمکدر .

چینلیرک لسانلرنده لفظه جلاله

دائر بر لفت موجود دکدر . خالق

مقامنده اولیق اوزره «سا» بی طایرلرک

کندی فکرلرنجه بتون کائنات اوزرینه

اجرای حکم ایدن قدرت عمومی آدن

عبارددر . حکمدار ، بوقت منویه نك ،

دها طوغریسی سناک ، مخدوم نجی

مقامنده اولوب ائکله مناسبت وعلاقده

بولسان «آند» کندیمی در . بوجهته

خاقان چین اقتدار روحانی قدرت

جسانیه الحاق ایدرکدن اهالی اوزرنده

عظیم برنوذ اجرا ایدر . حتی بومرنبه

علیاده طائمه نك برشاهد حقیقی درک

ایمراطور بالجه تبعه وزیر دستانک پدر

عمومی اولدینی کی چینلیرکده

منفرد «آفریده یکه» طاییدقاری

بر ذات اولی الامریدر . مادوننده

«ماندارلر» ، مامورن مختلفه ، مموثان

بولونوب حکمدار حقیقه جاری اولان

احترام ، رعایت ، راسمه پرستشکاری

بوزوات ایچونده مرعی اولدی و جیه-

دنهر ، برطائه بدری ، مقدس طونیلان

بو هیئت روحانیه فوق العاده نك حدالفا-

بسی و درون خانه ده حکمدارک وکی

متابعه سنده در . بوحاله نظر آیین الکسی

بویوک برعائله تشکیل ادیوب ایمراطور ،

مامورن عمومی ، ابون و اجداد بوعائله

یکانه نك ذوات مقدسه می و آیین عبادت

و مذهبه الک علوی مینی علملری درلر .

چینلیرک بویاده موظف اولدقاری

اصولک راقچی ذکر ائتمک فائده دن خالی

دکدر :

«هیچ بر یاه و مسند اولادی ،

بدرینه قارشی انفسانه بورچی اولدینی

احترام و رعایتدن بری قیلاماز . اطاعت

فرزندانه طریق مستقیم اراشه ایدن

«سا» به قدر صعود ایده جکدر . بو

حرکت منظمه بتون ارضه شامل اوله جنی

کی کثرت و وفرنده بر تمثال مجسم

تشکیل ایدر .

«پدرک حق و صلاحی نی پایان

اولدینی حالد اطفالک انقیاد و متابعی

بلاشرط و قیود عدایدیلور . برماندارن

بدرینک کندیسندن شکایت ایشدیکی

اولغلی اجرای مجازانه وظیفه داردر .

مجاز اتلاندرمی کیفیت پدرک حتی اولوب

اولدینی تدقیقه حاجت مس ائتمکسزین

موقع اجرا بوقونیلور . زبرا بر پدرک

چوق مخابرات حتی تدارکات حربیه
وتشکیلات عسکر به خصوصه نك مطالعات
ایله ارکان حربیه ضابطاننک وقت سفرد
ابراز ایده جکاری غیرت و فعالیت یئنده
بک بیوک بر فرق وارددر . بوندنده
اکلاشیلور ، که بوضابطانه سنده بر قاج کون
محاربه حاضر لایق ایچون عملیات اجرا
ایستبرمک الزمدر .

بوندن باشقه ، قطعات عسکره داخلده

بولدقاری زمان ایده جکاری استفاده دن

دها دون اولیق اوزره ، ارکان حربیه

ضابطانی وظیفه می اقتضاسندن اوله رق

بارکیر بئکله مشغول اولدقاری کی بدنا

عظیم بربروغونلق حاصل ایده جک برایش

یاعنی ده مجبور دکدرلر . او حالده بوعلی

تعلیملر انساننده ارکان حربیه ضابطانندن

طلب ایدین فعالیت بدنیه نك درجه می ،

بونلرک وقت سفرد حقیقه اجرای وظیفه می

مقتدر اولوب اولدقاری اکلایمه مدار

اولور . ایشته بونک ایچون اوستریا ، مجارستان

ارکان حربیه سیاحتلری ، سیاحته اشتراک

ایدن ضابطانک کرک مادی و کرکسه معنوی

اولان غیرت و فعالیتلری حقیقی برسرورنده

تجربه ائتمک ایچون بروساطه یکه تشکیل

ایدر .

صوک

تاریخ عمومی تربیه اطفال

— ۳ —

چینلیر

چین سکته می بالخاصه اصول جاریه

طرفداری اولان برملندر . میانه لرنده

ترقیه ، تعالی میالهیچ برکیمه تصور

اوله میور ، اولونسه بیله میلیونلرجه

سکته نك اده سنده بوبله رقاق کشینک

وجودی حسن ایدلز . دنیه یلورکه بو

ماتک حسیات و افکاری ناخلقستلردن

بری تابع اولدقاری آیین ، اطوار ملیه ،

ویک طسار اولان معرفت ودانشلری

دائرمسند زنجیر بند قلمش ، استعداد

طبیعیلری بر حد نا تام اتنده مخصوص

بولونمش در . اهالی ملی سارنده دن

تفریق و تمیز کافی اولان بوفکر استقرار

و شبات ، چینه ایستدیک کی دوران

ایدن مسلک رهبانیت بر نتیجه سیدر .

بوالکاده اصول تعلیم و تربیه عاداتا فطوره

قالبره دوکیلوب ارباب امورک بدنیانکا-

رینه تودیع ایدلش بر طاش یوورالا-

غندن عبارتدر . اصول وعادتلرینه واقف

مستور نها بولار الآن پیش خیلده
دوریور ، آه ، لکن بن آرتق نه او قاره
کوزلری ، نه معزز مملکتک نظر قرب
قیزلری ، نده یشیل اغاچلر آرمسندکی
قولبه مزک بیاض دیوارلری کوره بیله .
جکم

مجروحک صدامی یستون کسب

ضف ایددی ؛ سلاح ارقداشته اوزاعش

اولدینی دست آهینی شیمیدی بر چوق

الی کی قونمز ایدی درین برآه

سینه سندن یوکله رک دوداقرندن فیولا-

دی اناطولی سحراننده بیسون بو

عسکر غربت ایدله اولوب کیمه شدی !

قر آغر آغر اقدن یوکله رک بو

قورقچ سینه ساکتانه باقوردی . .

اولولر ، آره لیرله مستور اولان میدان

حربی نوبرایدن نورلری او آنده اناطولی

اورمانلرینک اغاچلری ده بالدیزلایمده

ایدی

علی رضا سینی

قون عسکر

— بکن نضه مردن مایه —

بونولر ، ارکان حربیه ریئنه سیاحتک

الک صوک کونی و یاخود الک کچ اوله رق

منسوب اولان موقعه داخل اولدینی کون

تقدیم اولتور . ساژ هر نوع خصوصات

ایسه سیاحتک ختامندن برهفته صکره بیه

ارکان حربیه ریاسته تقدیم اولتور .

رئس ، اصل ماده نك اکلاشیلر بیلمسی

ایچون اقتضا ایدن بر قروکی ابله برابر

سیاحتک صورت اجرا سده دائر قیسه بر

دایور لف ایدر . اگر وارسه جغرافیایه

عائد تصحیحات قویله لری ابله بیان ایدیلن

ملاحظات ، و ایستاتستیک شعبه سته فائده لی

اوله جق بر طساق خصوصات ریئنه

کوندیلور .

سیاحته عائد وظیفه لر فصل اجرا

ایدلش ایسه ، شکه باغلی قالمسزین یته

وقت سفرد اجرا ایدلکری کی تقدیم

ایدیلیدر . فقط بالاخره بو سیاحته دائر

کرک قروکی یاقی و یاخود باشقه برشی تحریر

ائتمک شبدای ممنوعدر .

بوندن اکلاشیلورک سیاحتلر ، ارکان

حربیه ضابطاننک تعلیم و تربیه لرینک

اساسی تشکیل ایدیور . فی الواقع بوضابطلر

بتون سته انساننده قلم ایشلریله مشغول

بولیورلر . فقط قلم ایشلری یعنی وقت

صلحه ده موجود اولان قاربشیق بر

صاچلرینی بیاضلاشمش اختیار عسکرلر
وار ایدی کی : اولوم یارده می او بروساز
قبلرینی پارچه لاش ، اویارمردن فوران
ایدن سیاله حیات کندیلرینی آل شهادت
کفتلرینه صارم شدی ؛ لکن اکثریسی
کنج بهادرلر ایدی ، صبح حیوانلرنده
وقوعه کلن قاتلی غروب منظره سی تیره مز
بربورک ، متین بر نظره سیر ایدیلر . . .

«والده می سوله ، دیگر قردشلم

کندیسنک صوک کونلرنده لازم اولان

اسباب استراحتی تأمین ایده بیلیرلر ، بابام

برعسکر ایدی ، بنده عسکر اولدم ؛ هنوز

کوچوک بر چوقق ایکن آنک قورقچ ،

قاتلی محاربه لره دائر اکلادینی حکایه لری

ایری ، بیاض بیلرله مزین چهره سته

باقدرق دیکلر ، بوشانده کوکک خواهش

وهیجان ابله چاریندینی حسن ایدردم .

وتساکه مملکتی ایچون برچوق قاتلی

حرلبرده قلیچ سالایان او قوجه مان

وجودی عادی برطاش یا چه می کی

قره طوبراگ الله کومیلر ؛ بن بونون

اموالی قردشلمک آلماسنه مساعده

ایتمد ، یالکز ابری قلیجی آلمد ، قاتلی

زورولرینی بلوطلر قدر اعلا ائتمش کشیش

طائفک ائتمکده یشیل تیپلر آرمه سته

صیفتمش قولبه جکمزک دیوارینه بر محبت

و مسرت طفلانه ابله آصدم

«همشیره لرمه سوله ، نیم ایچون

اغلاماسیلر ؛ حردن دون عسکر لرمز

مسروانه اوللرنده نور افتخار ابله و شهادت

یادلایره ابری آدیلرله کوبه کلدکاری

زمان او قدر سودیکم چهره لری کوز

یاشلریله ایصالناماسیلر ؛ کال افتخار و متین

بر نظره او غازیله باقسیلر ، چونکه

آنلرک قردشیده برعسکر ایدی و مملکت

اوغرنده اولومدن قورقادی

بدرمک اولدینی حالده سنک آنلره

تسلیم ایده جکک بوقلیجی عزیز مملکتک

شرقی ایچون قولبه مزک دیوارینه آداسیلر!

«آه ارقداش ، براشقه می ده وار ،

لکن بو بر همشیره لر دکدر . معصوم ، شن

و شاطر برقر ؛ لکن قورقام ، ایشطارتی

قبلر بعضاً الک آغر کدرلر حسن ائتمک

استعدادنده در . عمرمک صوک کیجه می

او قزجازه اکلات ؛ خیالاً برابر اولد-

یغمزی ، کومیزک اغاچلری آلتنده بولند-

یغمزی سوله ؛ حزین زمزمه لره آقوب کیدن

اوبراق دره نی کوریورم ، نالاده برابر

سوله دیکمز سحر انغمه لری تکرار ایشید-

بیورم صانیور ؛ برابر دولاشد یغمز او

یشیل تیپلر ، دار ، ایکی طرفی چالیرله

آثار خوشنودی کوسرمدیکی چو جق
ناولورسه اولسون ، ایسترسه حق
بولوسون، کرکه شایان عتاب کورلسون
بنه سزای مجازاتدر . مایه دی وار

— حکایه —

ناصل اونودیور . . .

امان یاری ! . . . شباب ، بر بهار
بولومی کی تریکیور . . . اوزمان دویکولن
کوز یاشلری ده ، اوهار بولوطندن دوشن
قطرات باران کی بر آده اوچور . . .
ایلمک سوک . . . بو حسن عبق
شباب ! . . . انسانک بونون تحسنتی یاقده
بی ، بونون منازری هشتی کوسرمدیکی
سنک کی بر برسنک خیالی دعاغت الک
کبری بر گوشه سنه بر اقدی زمان ، انسان
حایده ، نونقی ! . . . دنیان بر حسنک
وجودیه قائل اولایور . . .
فقط پاکش . . . بیلمه سین ؟
بر کبجه سودا پرور ، خیال آمیز حزن بر
مقابله سحاب آودطلوعه باشلامش ایدی آرقه
آشکی آلفه سیله لزوم کورمدهن دالدرسنک
آلتده سرائر عاشقانه ک اختفا ایتدیکی
اورمانه جیقمشدک .

ن . . . زوالی بن ، اورهده ، بر
جام کونوکنه انکا ایتدیکم حالده ، سنی
دوشونورد ، سنی بکلیوردم ! . . .
اوکیجه ، عودکله کلدشک . بیاض
پارماقرک اولنلرک اوستده اوچدجه ،
سودا فریاد ایدیور صانیردم ! . . .
آه خاطریکه کلیورمی ؟ . . . مطرب ،
بونلره دوقندجه ، بن اوراده ، دیزلریکه
قاباش اولنیف حالده آغلبوردم ! . . .
سنده . . . سنده آغلبوردک دگی ؟ . . .
هوای نسیمی اینجده اوجان اودرن
فریادی ، او حزن توانی حالا روحده
اینجده ایتدیبوردم ، فقط اوتایر ایلده کل !
لکن او ناصل فریاد ایدی ! . . . ظن
ایدیلردی که او فریاد ، طبقات سناویه
قدر بوکلیور ، صوکره ، ردن بره
دوشیور ، بن روحه دوکلیوردی ! . . .
آی ، آغاچلرک آرقه سنده مائل اختفا
اولمه به قدر اوراده اونوردق .
عودت ایتدیکم زمان ، سنی اونونته
جفمه میئنر ایدیوردم ، بومیئنره بونون
بدایع طبیعت ، برده بو کوز یاشلری
شاهد ایدی .

سکا :

« وقتکه طوروب شو قلب غمناک
طوبرائده نهان اولور وجودم
وفا که طلوب دهاته خاک
شوکه غم اولور سرودم
تپا که لره ریخات
مظورک ولجه تاثیر
بوم چشکی باکال رفت
بدیخی عشقم ایت تصور
یاد ایت بی غمی غمی یاد ایت ! »

فریادینک تصور ایتدیکی زمانی
اخطار ایدیوردم ! . . . معیندر بر لطفاته
دوداقرک آجیلدی . . . ایلمدن طوتدک . . .
بکا دبدک :

— سیلورمیسکر ؟ ر قلب متحس
بحسن لطیفه میل ایدر . اولمب متحس
ایچون او حسن لطیفدن باشقه بوللده
شایان محبت برشی یوقدر . ایشته بوآدمه
بونون بدایع طبیعتی مذهب کوسرتم
عشقدر ! . . . عاشقی ، اوجسن لطفک
پرستشکاری ، اسیری ، دلداده سی اولان
بوتون آمالک معشوقه سنده انکشاف
ایتدیکنه ، کندی موجودیتک سیله اوندن
عبارت اولدیغه قنایه ایدر ! مهبات ! . . .
زمان معاشقه دن عبارت اولان دم سعادت
میلا ، معشونه ک بر وفاسر لطفیه نهایت
بولدی ، یاخود او حسن ذن صفانک
تراب اولدی بر زمانه ، عاشق الک آجی
جریحه تصادف ایتش ، الک مدعش کدر
لره اوغرامش ، حتی اختاره قلیقمش
اولدی حالده کورولور ! حقیقتده
بویه در ! فقط اونونقی ! . . . بو مسئله
حل اولونه یور . برسته صوکره او عاشق
کریان و جرحه ذی کورسه کز ، احوالی
تدقیق ایتسه کز حیرته قالماسکر قابل
دکلمر .

سن بویه دیرکن ، بن ، لاهونی بر
سس ایتدیبوردم کی وجدو استغرق
ایچنده سنی دیکه یوردم ! . . .
کوزل الک ، بنکدن اوجان بر
خاطرمنی طونه جقمش کی بیاض ناصیه
کلک اوستدن کچدی .

حزین برسله علاوه ایتدیکم کی :
— بر زوالی سودا زده بیلم :
برقوشو قیزیله معاشقه سی کوچوکن
باشلامشدی . بر آرمای قیز استانبولدن
تبعاده ایتدی . عاشق اضطرابی یاولش
یاولش اونونتمه باشلادی . قزک عودتی
محبتک دهاشدنه تکررینه سبیت ویردی .
ایکی عالمه او بوشامادی . قیز وفات
ایتدی ! . . . فقط عاشق ؟ . . . او بیک
دلو آجیلر اینجده یاشیور . لکن جانانه
مقبر نشینک خسانه بکزر بر وجوده
تصادف ایتسه اوکا باقی ، اونکله تسلی
بولاق ایتتیور . بور وفاسزاق دیکلدر ؟
بوده خاطریکه کلیورمی ؟ . . . دودا
قلمردن دوشن برائین اضطراب ایله :

— بن اولیه اولیه جقم ! . . . دیدم .
او زمان ، پارماقرکی دوداقرلمک
اوسته قودک :
— رجایدردم ، صوکرک ! دبدک .
صوکره سنه علاوه ایتدک :
— تسلی ! . . . رکنج قیزده عاشقک
اوغرا دینی فلاکت ایله جریحه دار اولایلر
اوحلده ، اونلر ایچون زده بر تسلی آرامق

ایجاب ایدر . حال بوکه قادینلرده بو وفاسزاق
نادرا کورولور . اعباد ایدیکر سولیکلره :
بر عاشقت الک معتنا ، الک سودا افزا تسلی
یالکر ایلمک سودیکی قادینک خاطره سی
اولمایدر .
آه ! . . . او زمان بیلمیوردم ، او
زمان آکلامیوردم ، شمعی ایتدیکم زده
شبای کچیردک ، سنه لرحه بر رمزی کور
مهدک ! . . . مکر ، بک دوزخو سوبیلور
مشسین ! . . . آه اولیه اولدی ! . . . نهایت
سن بنم آق صاچلرمی کوردک ! . . . بنده
سنک صولش چهره کی ! . . . او قدر اونو
تمام ! . . . لکن ایوا ! . . . اونونعشاق
ایتدیکم بر چوق خاطره لری شمعی
مفکره مده بولایموردم ! . . . قلبمدن صیزان
قانلر اترق داملا داملا آقور ! . . . بونلره
طوره جق ! . . . بونلره دینه جک ! . . .
بنم ایچون یالکر بر خیال قالاجق ! . . .
امان یاری ! ناصل اونودیور ! . . .

محمد جلال

— غنای ورته —

صباحک حیات مطبوعاته جواب
محرمین غنایه دن حسین جاهد بک
افندی طرفندن اخیراً انتشار ایدن « حیات
مطبوعات » بندنه کچکی ورقه عاجزی به
جواب ایتیه بر طاق جل تعریضیه یالزش اولدیغی
کوردم . هرکس بیلرک بندنه کز اولکی
ورقه مده مفاراد بو نزاهت اولورق استعمال
بیوردقلری تعبیره تعریض ایتش ،
کندیلری بوکی مباحسانده دائره ادب
و تریبه دعوت ایلمشدم . بوکره او قو
دینف مقاله لرنده اولجه کندیلرینه مصور
ترتیبک کویا هیچ سورلمکندن بحث
ایتدیکم سوبیلورلر . ومن الغرائب !
بندنه کز آوقاقلرک بودرجه سنه هدف
اوله جقمی اولجه دوشونه مدمشدم . غزنه
صانیش اداره خانه لرحه بر سردر . اونو
احباب ایتازدن بشقه کیمه بیلمز . هیچ
امان سزه صورت دانه ده ضرور زیان قبولری
آجان بر غزنه ک دوام ایده مبه جکتی
اولسون دوشونه مدمکی ؟ بندنه کزک
جریدمه کلنجه : سامه معارفویه حضرت
ولی الثمت اعظمیده بر ایکی رفیق کی
بک کوزل سورولمکه اولدیغی تحدیث
نعمت مقامنده عرض ایده بیلم . اولکی
ورقه کترانه میداده طور بیور . بندنه کز
نه ثروت فوندن بحث ایتدم ، نه ده کیمسه به
تعریض . آنجق عموم ارباب مطالعه مک
اوقومندن بیقمش اوسامتش اولدقلری
بک مال و مضمون و شوندن بوندن ترا
شیده اترلردن بحث ایتویورده بر غزنه دن
دیکرینه وقوعولان نقلی اوده جه اعظام
ایتمکله برمنی ویرمدیکم سوبیلدم

شمعی او سرده واقف اولدم . اومقاله
اقدامک پارس خنبار فضایلروری علی
کال بک اقدینک ایدی . هرکس بیلرک
حسین جاهد بک بمضیلرک معاوتیه
اورنابه ایتیلورق اودات فضیلتسانه
قارشی بک بیک نزا کتسزک کوسرتمش ،
بونو (شهرت سیله !) احراز نیه نم
الویه عده ایلمشدی . لکن بوندن
اومدیغه مقابل تعریضات شیده امانه
هدف اولمقدن بشقه نه قازاندی .
مقاله علیه لریک بر طرفنده « ق .
فائق اقدینک بورالره طبیعتی عقلی
ایرمن ، بیورلش ! بو التفاتلرینه تشکرله
برابر فی الحقیقه یایوه سرفاله عقل ایدر
مدیکم کال اختصار ایله عرض ایدرم .
الله الله هرکس ایشی کوچی یوقده بزم
فلان ده قادیان فلان نظمی فرانسولردن
فلان ده قادیان فلان نظمدن ترجمه ایتخال
صورتیه وجوده کتیرلش ده تدقیقات و تحریاته
قوبوله جق و بو صورتیه اوقات عزیمتی
بونلرک تشریحی بولنده صرف و افا ایدرک
صکره آیلقدن آغزنی هوا به آچه جق .

بنما یوق . امیل فاکلک de la nature de
l'emotion dramatique عنوانیه
les annales غزنه سنه درج اولونبار
ایتخال والاری اولان « هاله ماشاسندن
نه ذوق الثیر » سرلوحه مک مقاله مک اصلی حالا
چکمه مده محفوظ طور بیور . برده بویه
شیلردن بحث ایدرکن بشقه لرحه حصه تزیینف
و تعریض جیقارمق مفاراد و تریبه در
نه سوزکر وارده طوغریدن طوغری به
بندنه کز توجه ایده بیلرک . بو قدر
حدت و شددن مقصده الکر کالک (تحریات
تاریخیه) مقاله سی ترتیبه نقل اولسونده
بنم مقاله لرم نیچون اوشرفدن محروم
قالسون دیکمه اویاشقه قارشینده کی مباحثه
قارشی سنک عقلک ایرمن دیمک ده بیلمک
مقتضای ده قادیتمدر . سایه شاهانه ده
یکرمی اچ سنه دیری طابلمک و کتا بیلقله
معارف غناییه ناچیزانه خدمتم سبق
ایتدیکم ، اوسایه عایده بش اون سطر
یازی یازمق افتداری حاصل ایلدیکم
و حتی احیاناً شعر دخی یازهرق ترتیدن
معلوماته نقل اولنسان بر نشیده عاجزانه
اوزورنه مجرد بر اثر رفقا نوازی اولمق
اوزره معلومات طرفندن « شاعر شهر
مقلق ق . فائق اقدینکدر » عباره سنک
یازلیدیغی هرکس بیلر . اگر جاهد بکله
بر شمرلری واز و بوسورنه بر غزنه
طرفندن معالتقدیر نقل و از بار اولنیش ایه
لطفاً کوسرتمور .

ترقیه الهی صاحب امتیازی
ق . فائق
مردح
معلومات — طاهر بک مطبعه سنه طبع اولمشدر